

2016

(May)

COMMERCE

(General/Speciality)

Course : 202

(**Business Economics**)

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

(New Course)

Full Marks : 80

Pass Marks : 24

1. তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া : 1×8=8

Answer the following as directed :

(a) ব্যৱসায়িক গোটসমূহৰ পৰিচালকসকলে সন্মুখীন হোৱা
প্ৰধান সমস্যাসমূহক দুটা ভাগত ভাগ কৰিব পাৰি
(i) সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ আৰু (ii) _____।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

The main problems faced by the
Business Managers can be divided into
two parts (i) decision making and
(ii) _____.

(Fill in the blank)

(2)

- (b) বারসায় সংক্ৰান্তীয় ফলপ্ৰসূ ভবিষ্যৎবাণী কৰিব পৰাটো পৰিচালক অৰ্থনীতিবিদ এজনৰ দায়িত্ব।
(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

Making successful business forecast is the responsibility of a managerial economist.

(State True or False)

- (c) 'দ্ৰব্যটোৰ দৰ' চাহিদা ফলনৰ এটা কাৰক।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

'The price of the commodity' is a factor of demand function.

(State True or False)

- (d) যদি চাহ আৰু কফি বিকল্প দ্ৰব্য হয়, তেন্তে তিৰ্যক দাম চাহিদা হ'ব

(i) শূন্যৰ সমান

(ii) ঋণাত্মক

(iii) ধনাত্মক

(iv) ওপৰৰ এটাও নহয়

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(3)

If tea and coffee are substitute goods, then the cross-price elasticity of demand will be

(i) equal to zero

(ii) negative

(iii) positive

(iv) None of the above

(Choose the correct answer)

- (e) অন্যান্য সকলোবিলাক একে থকা অৱস্থাত কোনো এক দ্ৰব্যৰ দাম বাঢ়িলে যোগান _____ হয় আৰু দ্ৰব্যৰ দাম কমিলে যোগান _____ হয়।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

Other things remaining the same, the supply of a commodity _____ with a rise in its price and _____ with a fall in its price.

(Fill in the blanks)

- (f) উৎপাদন ফলনৰ সংজ্ঞা দিয়া।

Define production function.

(4)

- (g) পূৰ্ণ প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰত, উৰ্বৰগামী প্ৰান্তিক ব্যয় বৰখাই প্ৰান্তিক বিক্ৰী আয় বৰখাক য'ত ছেদ কৰে তাতেই ভাৰসাম্য উৎপাদন আৰু _____ নিকপণ কৰা হয়।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

In a perfectly competitive market, equilibrium production and _____ are determined where marginal cost curve cuts marginal revenue curve from below.

(Fill in the blank)

- (h) ভাৰসাম্য থকা অৱস্থাত এখন উৎপাদন প্ৰতিষ্ঠানে সৰ্বোচ্চ লাভ আহৰণ কৰে।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

A firm makes maximum profit when it is in equilibrium.

(State True or False)

2. তলত দিয়াবিলাকৰ ওপৰত চমুকৈ লিখা : $4 \times 4 = 16$

Write on the following in brief :

- (a) বাণিজ্যিক অৰ্থনীতিৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য
Four characteristics of business economics

(5)

- (b) চাহিদাৰ দৰ স্থিতিস্থাপকতাৰ ওপৰত প্ৰভাৱ পেলাৱা চাৰিটা কাৰক

Four factors affecting price elasticity of demand

- (c) ক্ৰমবৰ্ধমান প্ৰতিদান মাত্ৰা

Increasing returns to scale

- (d) ব্যৱসায় প্ৰতিষ্ঠান এটাৰ আভ্যন্তৰীণ মিতব্যয়িতা

Internal economies of a business firm

3. (a) বাণিজ্যিক অৰ্থনীতিত এজন ব্যৱসায় পৰিচালকৰ ভূমিকা আৰু দায়িত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। $8+6=14$

Discuss the role and responsibilities of a business manager in business economics.

অথবা / Or

- (b) অৰ্থনীতি এখনৰ বিভিন্ন সমস্যাসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 14

Discuss the various problems of an economy.

4. (a) চাহিদাৰ দৰ স্থিতিস্থাপকতাৰ সংজ্ঞা দিয়া। চাহিদাৰ দৰ স্থিতিস্থাপকতাৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। $4+10=14$
Define price elasticity of demand.
Discuss the importance of price elasticity of demand.

(6)

অথবা / Or

- (b) বাণিজ্যিক অর্থনীতিত যোগান স্থিতিস্থাপকতাৰ গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰা। যোগান স্থিতিস্থাপকতা নিৰ্ণয় কৰা কাৰকসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 6+8=14

Explain the importance of elasticity of supply in business economics. Discuss the factors determining elasticity of supply.

5. (a) সম-উৎপাদন ৰেখা মানে কি? সম-উৎপাদন ৰেখাৰ বিভিন্ন বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। 2+12=14

What is an iso-product curve? Explain the different properties of iso-product curves.

অথবা / Or

- (b) সম্প্রসাৰণ পথৰ সংজ্ঞা দিয়া। ইয়াক বাজেট ৰেখা আৰু সম-উৎপাদন ৰেখাৰ সহায়ত কিদৰে আহৰণ কৰিব পাৰি, আলোচনা কৰা। 4+10=14

Define expansion path. Discuss how it can be derived with the help of budget line and iso-product curve.

6. (a) ব্যৱসায় প্রতিষ্ঠান এখনৰ মূল উদ্দেশ্যসমূহ কি কি? পূৰ্ণ প্রতিযোগিতামূলক বজাৰত এখন ব্যৱসায় প্রতিষ্ঠানে কেনেদৰে লাভ সৰ্বাধিক কৰে, আলোচনা কৰা। 6+8=14

What are the basic objectives of a business firm? Discuss how a firm maximises its profit under perfect competition.

(7)

অথবা / Or

- (b) পূৰ্ণ প্রতিযোগিতামূলক বজাৰৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। পূৰ্ণ প্রতিযোগিতামূলক বজাৰত দীৰ্ঘকালত কিয় এখন ব্যৱসায় প্রতিষ্ঠানে স্বাভাৱিক মুনাফাহে অৰ্জন কৰিব পাৰে? 10+4=14

Explain the characteristics of a perfectly competitive market. Why does a firm under perfect competition make only normal profit in the long run?

(Old Course)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

1. তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া : 1×8=8
Answer the following as directed :

- (a) ব্যৱসায় সংক্রান্তীয় সফল ভৱিষ্যৎবাণী কৰাটো পৰিচালন অর্থনীতিবিদ এজনৰ দায়িত্বৰ ভিতৰত পৰে।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

Making successful business forecast is one of the responsibilities of a managerial economist.

(State True or False)

(8)

- (b) দৰ কৌশল দুটা শক্তিশালী বিপৰীত শক্তিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

Price mechanism is based on two strong opposite forces.

(State True or False)

- (c) চাহিদাৰ পূৰ্ণ স্থিতিস্থাপক ৰেখাডাল ভূমিৰ সমান্তৰাল / উলম্ব হয়।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

A perfectly elastic demand curve is parallel / perpendicular to the base.

(Choose the correct answer)

- (d) চাহিদাৰ তিৰ্যক-স্থিতিস্থাপকতা দুবিধ বস্তুৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰযোজ্য হয় (i) প্ৰতিকল্প বস্তু আৰু (ii) _____।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

Cross-elasticity of demand is applicable in case of two categories of goods (i) substitute goods and (ii) _____.

(Fill in the blank)

- (e) এটা ব্যৱসায় প্ৰতিষ্ঠানে ইয়াৰ কাৰ্য-পৰিসৰ হ্রাস / বৃদ্ধি কৰিলে আভ্যন্তৰীণ মিতব্যয়িতা উপভোগ কৰে।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

Internal economies are enjoyed by a business firm due to a decrease / increase in its scale of operation.

(Choose the correct answer)

(9)

- (f) সম-উৎপাদন ৰেখা কেতিয়াও ভূমিৰ লগত সমান্তৰাল বা উলম্ব হ'ব নোৱাৰে।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

An iso-product curve can never be horizontal or vertical to the base.

(State True or False)

- (g) একচেটিয়া বজাৰত উৎপাদনকাৰী প্ৰতিষ্ঠান কিমান থাকে ?

How many firms are there in a monopoly market?

- (h) কোনখন বজাৰত প্ৰতিষ্ঠানসমূহে বজাৰে নিৰ্ণয় কৰা দৰ গ্ৰহণ কৰে ?

Under which market form, a firm is a price taker?

2. তলৰ প্ৰশ্নবিলাকৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

4×4=16

Answer the following questions in brief :

- (a) অৰ্থনীতি এখনৰ চাৰিটা সমস্যা উল্লেখ কৰা।

Mention four problems of an economy.

- (b) যি কোনো চাৰি প্ৰকাৰৰ চাহিদাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Discuss any four types of demand.

(10)

(c) চাহিদা ভবিষ্যৎবাণীৰ অন্ততঃ চাৰিটা কাৰকৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰা।

Mention at least four elements of demand forecasting.

(d) সম-উৎপাদন বেখাৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

Mention four characteristics of iso-product curve.

3. (a) বাণিজ্যিক অর্থনীতি এখনৰ পৰিচালক এজনৰ ভূমিকা আৰু দায়িত্ব সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। 7+7=14

Discuss the role and responsibilities of a manager in business economics.

অথবা / Or

(b) বাণিজ্যিক অর্থনীতিৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ উল্লেখ কৰা। বাণিজ্যিক অর্থনীতিত উদ্ভৱ হোৱা বিভিন্ন সমস্যাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 7+7=14

Mention the characteristics of business economics. Discuss the different problems of business economics.

4. (a) চাহিদাৰ দৰ স্থিতিস্থাপকতা মানে কি? দৰ স্থিতিস্থাপকতাৰ ব্যৱহাৰিক উপযোগিতাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 4+10=14

What is price elasticity of demand? Explain the practical utility of price elasticity.

(11)

অথবা / Or

(b) চাহিদাৰ স্থিতিস্থাপকতা বুলিলে কি বুজা? চাহিদাৰ দৰ স্থিতিস্থাপক পৰিমাণ পদ্ধতিসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 3+11=14

What do you mean by elasticity of demand? Explain different methods of measurement of price elasticity of demand.

5. (a) পৰিৱৰ্তন অনুপাত বিধিটো উপযুক্ত চিত্ৰৰ সহায়ত আলোচনা কৰা। 14

Discuss the law of variable proportions with the help of suitable diagram.

অথবা / Or

(b) বৃহৎ মাত্ৰাৰ উৎপাদন মিতব্যয় আৰু অমিতব্যয় বুলিলে কি বুজা? কি কি কাৰকৰ দ্বাৰা মিতব্যয় আৰু অমিতব্যয় প্ৰভাৱাশিত হয়, আলোচনা কৰা। 6+8=14

What do you mean by economies and diseconomies of large-scale production? Discuss the different factors influencing economies and diseconomies of large-scale production.

(12)

6. (a) পূৰ্ণ প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ উল্লেখ কৰা।
পূৰ্ণ প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰত প্ৰতিষ্ঠানৰ ত্ৰুস্বকালত
ভাৰসাম্য লাভৰ বাবে আৱশ্যক হোৱা চৰ্তসমূহ ব্যাখ্যা
কৰা। 8+6=14

State the features of a perfectly competitive market. Explain the conditions of short-run equilibrium of a firm under perfect competition.

অথবা / Or

- (b) একচেটিয়া বজাৰত এজন ব্যবসায়ীয়ে কিদৰে ভাৰসাম্য দাম
নিৰূপণ কৰে? এই দাম নিৰূপণত কি কি উপাদানে প্ৰভাৱ
বিস্তাৰ কৰে আলোচনা কৰা। 5+9=14

How does a businessman fix his equilibrium price in monopoly market?
Discuss the factors influencing the fixation of this price.
